

Metodologija

Sadržaj

Metodologija	1
Sadržaj	1
1. Uvod	2
2. Definicije	2
2.1. Obuhvaćeni primatelji	2
2.2. Vrste prijenosa vrijednosti	2
2.2.1. Prijenosi vrijednosti zdravstvenom radniku	3
2.2.2. Prijenosi vrijednosti zdravstvenoj organizaciji	3
2.2.3. Prijenosi vrijednosti organizaciji pacijenata	4
2.3. Opće tvrdnje povezane s prijenosima vrijednosti	4
2.3.1. Datum prijenosa vrijednosti	4
2.3.2. Izvještajno razdoblje	5
2.3.3. Valuta	5
2.3.4. PDV	5
2.3.5. Izravni prijenosi vrijednosti	5
2.3.6. Indirektni prijenosi vrijednosti	5
2.3.7. Prijenosi vrijednosti u slučaju djelomičnog pohađanja ili otkazivanja	6
2.3.8. Inozemne aktivnosti	6
3. Raspon objavljivanja	6
3.1. Obuhvaćeni proizvodi	6
3.2. Izuzeti prijenosi vrijednosti	6
4. Posebna pitanja	7
4.1. Samoutemeljeni zdravstveni radnik	7
4.2. Kretanja zdravstvenih radnika	7
4.3. Višegodišnji ugovori	7
5. Zaštita osobnih podataka i postupanje sa saglasnošću	7
5.1. Opći komentari o zaštiti osobnih podataka	7
5.2. Izostanak izoliranih slučajeva (<i>org. no "cherry picking"</i>)	8
5.3. Postupanje s primateljevim povlačenjem saglasnosti	8
5.4. Postupanje s primateljevim zahtjevom	8
6. Obrazac za javno objavljivanje podataka	8
6.1. Datum javnog objavljivanja podataka	8
6.2. Platforma javnog objavljivanja podataka	8
6.3. Jezik javno objavljenih podataka	9
6.4. Trajanje javne objave podataka	9

1. Uvod

Zajednička suradnja zdravstvenih radnika, zdravstvenih organizacija i organizacija pacijenata već dugo je pozitivan pokretač prema unaprjeđenju skrbi za bolesnike i napretku inovativne medicine. U cilju osiguravanja da takvi odnosi nemaju negativan utjecaj na profesionalne odluke, Europska federacija farmaceutske industrije i njezinih udruga (EFPIA) je utvrdila etičke standarde i uvjete u svom Kodeksu ponašanja. Kao članica EFPIA-e, Boehringer Ingelheim RCV & Co KG (BI RCV) i Boehringer Ingelheim RCV GmbH & Co KG, Predstavništvo u Bosni i Hercegovini. (u daljnjem tekstu: BI BiH) kao članica Udruženja inovativnih proizvođača lijekova u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: UIPL), a koja udruga je članica EFPIA-e, pridržavaju se takvih kodeksa, te također podržavaju EFPIA-inu inicijativu u smislu očekivanja da finacijske interakcije budu transparentne i dostupne javnosti.

EFPIA-in Kodeks, koji je inkorporiran u nacionalne kodekse, zahtijeva od svih farmaceutskih tvrtki članica javno objavljivanje podataka o određenim plaćanjima i drugim prijenosima vrijednosti zdravstvenim radnicima, zdravstvenim organizacijama i organizacijama pacijenata iz odnosnih zemalja ¹. Za Bosnu i Hercegovinu, članci 21., 22., 23., 24. i 25. Kodeksa ponašanja inovativnih proizvođača lijekova (u daljnjem tekstu: UIPL Kodeks) sadrže sva relevantna pravila i odredbe u vezi s javnim objavljivanjem podataka.

Ovaj dokument predstavlja našu metodologiju, sukladno čl. 24. UIPL Kodeksa, u vezi poslovanja u Bosni i Hercegovini i nacionalnu implementaciju iz UIPL Kodeksa u odnosu na javno objavljivanje podataka o prijenosima vrijednosti od BI BiH ili bilo kojeg društva unutar Boehringer Ingelheim grupacije društava obuhvaćenim Primateljima iz Bosne i Hercegovine (zdravstvenim radnicima, zdravstvenim organizacijama i organizacijama pacijenata).

2. Definicije

2.1. Obuhvaćeni primatelji

Svaki zdravstveni radnik ili zdravstvena organizacija ili organizacija pacijenata, kako se primjenjuje, u svakom pojedinom slučaju, čija je država osobnog ili profesionalnog prebivališta ili sjedišta ili država osnivanja u Bosni i Hercegovini. Za detaljnu definiciju zdravstvenog radnika/zdravstvene organizacije/organizacije pacijenata, molimo, referirati se na dio "Skraćenice".

2.2. Vrste prijenosa vrijednosti

¹ Obuhvaćene zemlje: Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Cipar, Češka Republika, Danska, Estonija, Finska, Francuska, Njemačka, Grčka, Mađarska, Island, Irska, Italija, Latvija, Litva, Malta, Nizozemska, Sjeverna Makedonija, Norveška, Poljska, Portugal, Rumunjska, Rusija, Srbija, Slovačka, Slovenija, Španjolska, Švedska, Švicarska, Turska, Ukrajina i Ujedinjeno Kraljevstvo

BI BiH javno objavljuje sljedeće prijenose vrijednosti prema zdravstvenom radniku, odnosno zdravstvenoj organizaciji:

2.2.1. Prijenosi vrijednosti zdravstvenom radniku

a. Sudjelovanje u troškovima povezanim sa stručnim zbivanjima

Ovi troškovi se mogu podijeliti u:

- i. Kotizaciju; i
- ii. Putne troškove i troškove smještaja (u opsegu koji određuje članak 10 EFPIA-inog Kodeksa, odnosno čl. 11. UIPL Kodeksa. Kotizacije se objavljuju odvojeno od putnih troškova i troškova smještaja.

b. Naknade za usluge i savjetovanje

Prijenosi vrijednosti nastali kao rezultat ili u vezi s ugovorima između društva BI BiH i/ili drugog društva unutar Boehringer Ingelheim grupacije društava i zdravstvenih radnika prema kojima spomenuti zdravstveni radnici pružaju bilo koju vrstu usluga. Honorari, s jedne strane, i s druge strane povezani putni troškovi i troškovi smještaja biti će javno objavljeni kao dva odvojena iznosa.

c. Istraživanje i razvoj

Svi prijenosi vrijednosti u svrhu istraživanja i razvoja, kako je opisano pod točkama 2.2.1. i 2.2.2. se javno objavljuju na zbirnoj razini za zemlju primatelja, bez specificiranja kategorije troška i imena primatelja.

2.2.2. Prijenosi vrijednosti zdravstvenoj organizaciji

a. Donacije i potpore

Donacije i potpore zdravstvenim organizacijama koje podupiru zdravstvenu skrb, uključujući donacije i potpore (u novcu ili u naravi svake vrste) institucijama, organizacijama ili udruženjima koja se sastoje od zdravstvenih radnika i/ili koja pružaju zdravstvenu skrb i/ili provode istraživanja (te su stoga također zdravstvene organizacije prema definiciji).

Ako BI BiH i/ili drugo društvo unutar Boehringer Ingelheim grupacije društava izvrši donaciju u proizvodima zdravstvenoj organizaciji, javno se objavljuje ukupna vrijednost za sve donirane pakete po zdravstvenoj organizaciji. Vrijednost koristi u naravi će biti javno objavljena s vrijednošću navedenom u ugovoru (neto prodajna cijena, uključujući veleprodajnu naknadu, kada je primjenjivo).

b. Sudjelovanje u troškovima povezanim sa stručnim zbivanjima

Sudjelovanje u troškovima povezanim sa stručnim zbivanjima, koje se vrši putem zdravstvenih organizacija ili treće strane, npr. organizatora kongresa, uključujući troškove za stručno usavršavanje zdravstvenih radnika koji će pohađati zbivanja, kao što su:

- i. Kotizacija;
- ii. Ugovori o sponzorstvu sa zdravstvenim organizacijama ili s trećim stranama koje imenuju zdravstvene organizacije za upravljanje zbivanjem; i
- iii. Putovanje i smještaj (u mjeri u kojoj određuje članak 10. EFPIA-inog Kodeksa, odnosno čl. 11. UIPL Kodeksa

c. Naknade za usluge i savjetovanje

Prijenosi vrijednosti koji su rezultat ili su povezani s ugovorima između BI BiH i/ili drugog društva unutar Boehringer Ingelheim grupacije društava i institucija, organizacija ili udruženja zdravstvenih radnika prema kojima takve institucije, organizacije ili udruženja pružaju bilo koju vrstu usluga prema BI BiH ili drugom društvu unutar Boehringer Ingelheim grupacije društava. Honorari, s jedne strane, i s druge strane povezani putni troškovi i troškovi smještaja dogovoreni u pisanom sporazumu koji pokriva ove aktivnosti, biti će javno objavljeni kao dva odvojena iznosa.

d. Istraživanje i razvoj

Svi prijenosi vrijednosti u svrhu istraživanja i razvoja se javno objavljuju na zbirnoj razini po zemlji primatelja, bez specifikacije imena primatelja.

2.2.3. Prijenosi vrijednosti organizaciji pacijenata

Vrste podrške ili usluge organizacijama pacijenata razlikuju se kako slijedi:

- a. financijska podrška
- b. značajna indirektna pomoć
- c. nefinancijska potpora
- d. ugovorne usluge

Ime organizacije pacijenata, uključujući kratki opis podrške ili usluge, bit će objavljeno u svakoj kategoriji.

2.3. Opće tvrdnje povezane s prijenosima vrijednosti

2.3.1. Datum prijenosa vrijednosti

Izvršajno razdoblje je kalendarska godina. Za izvršajno je razdoblje važno kada je dodijeljen prijenos vrijednosti zdravstvenom radniku / zdravstvenoj organizaciji / organizaciji pacijenata. Na primjer, ako je zdravstveni radnik pružio uslugu u godini X koja je plaćena u godini Y, prijenos vrijednosti relevantan je za objavljivanje godine Y.

Podaci se objavljuju do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine. Svi prijenosi vrijednosti koji potpadaju u izvršajno razdoblje se javno objavljuju. S obzirom da članak 22. UIPL Kodeksa

propisuje da razdoblje dostupnosti objavljivanih podataka bude najmanje od 3 godine, BI BiH će javno objaviti podatke na razdoblje od tri godine računajući od prvog datuma objavljivanja nadalje osim u sljedećim slučajevima: (i) u slučaju kraćeg razdoblja dostupnosti objavljenih podataka predviđenog propisima o zaštiti osobnih podataka i drugim primjenjivim propisima ili (ii) u slučaju Primateljevog opoziva suglasnosti za konkretnu objavu podataka (sukladno članku 22. UIPL Kodeksa).

2.3.2. Izvještajno razdoblje

Javno objavljeni podaci obuhvaćaju prijenose vrijednosti izvršene u kalendarskoj 2022. godini, odnosno od 1. siječnja 2022. zaključno do 31. prosinca 2022. godine.

Usluge pružene na više od jedne godine

U slučaju da se okvirni ugovor zaključi na više od jedne godine, na pr. Višegodišnji ugovor o savjetovanju (npr. 2015.-2025.) Objavljuje se u skladu s internim računovodstvenim propisima tijekom izvještajnog razdoblja u kojem je prijenos vrijednosti stvarno dodijeljen zdravstvenom radniku / zdravstvenoj organizaciji / organizaciji pacijenata i zabilježen u financijskim izvještajima.

2.3.3. Valuta

Prijenosi vrijednosti će biti javno objavljeni u nacionalnoj valuti, dakle u KM. Ako su plaćanja izvršena u drugoj valuti od one objavljene, ona se konvertiraju u KM prema srednjem tečaju Centralne banke Bosne i Hercegovine na dan plaćanja.

2.3.4. PDV

Svi prijenosi vrijednosti su objavljeni u neto iznosima. U slučaju da račun/dokument pokazuje samo ukupan iznos s porezom na dodanu vrijednost (PDV), objavljuje se ukupan iznos.

2.3.5. Izravni prijenosi vrijednosti

Izravni prijenosi vrijednosti su oni koji se prenose zdravstvenom radniku/zdravstvenoj organizaciji direktno bez posredničke strane/osobe. Ovakvi prijenosi vrijednosti se javno objavljuju prema relevantnim primjenjivim kategorijama, kako se prethodno navodi pod točkom 2.2.

2.3.6. Indirektni prijenosi vrijednosti

Indirektni prijenosi vrijednosti su oni koji se ne prenose izravno, već putem posredničke, treće strane, npr. putem organizatora kongresa.

U tom slučaju, prijenosi vrijednosti se iskazuju prema „Načelu praćenja tijeka novca“. Može doći do više scenarija:

a) Zdravstvena organizacija organizira zbivanje putem agencije

U tom slučaju, prijenosi vrijednosti se iskazuju pod nazivom zdravstvene organizacije. Zdravstveni radnici mogu osnovati pravni subjekt (zdravstvena organizacija) ako su udružili snage u posebnom cilju i djeluju određeno razdoblje te prema van nastupaju pod određenim imenom.

b) Zbivanje se organizira od strane više zdravstvenih organizacija putem agencije

U ovom slučaju cjelokupan iznos vrijednosti se dijeli s brojem svih zdravstvenih organizacija te se iskazuje pod nazivima zdravstvenih organizacija u jednakom omjeru.

c) Zbivanje se organizira od treće strane koja nije zdravstvena organizacija / organizacija pacijenata

U ovom slučaju prijenosi vrijednosti se uopće ne iskazuju s obzirom da treća strana (npr. organizator kongresa, agencija) nije zdravstvena organizacija / organizacija pacijenata.

2.3.7. Prijenosi vrijednosti u slučaju djelomičnog pohađanja ili otkazivanja

Ako zdravstveni radnik unaprijed otkáže svoje sudjelovanje na zbivanju, BI BiH će objaviti samo one prijenose vrijednosti koji su uistinu bili primljeni od strane zdravstvenog radnika, a ne i oni koji su bili refundirani (npr. kada su troškovi kotizacije bili plaćeni, ali zdravstveni radnik nije pohađao kongres, kotizacija neće biti objavljena).

Ako zdravstveni radnik pohađa događaj (npr. kongres) samo djelomično, objavljujemo prijenos vrijednosti koji je uistinu bio plaćen. Npr. ako su kotizacije i smještaj u hotelu plaćeni za dva dana, ali je zdravstveni radnik pohađao samo jedan dan kongresa BI BiH će ipak objaviti cjelokupan iznos jer administriranje nije izvedivo na drugi način.

2.3.8. Inozemne aktivnosti

Podaci o prijenosu vrijednosti se javno objavljuju u zemlji u kojoj Primatelj ima prijavljeno osobno ili profesionalno prebivalište odnosno sjedište bez obzira na to je li prijenos vrijednosti u korist Primatelja izvršen u državi njegova prebivališta/sjedišta ili u trećoj državi i bez obzira koje društvo unutar Boehringer Ingelheim grupacije društava je zapravo platilo odnosno gdje su zdravstveni radnik/zdravstvena organizacija/organizacija pacijenata pružali usluge.

3. Raspon objavljivanja

3.1. Obuhvaćeni proizvodi

Prema EFPIA-ovom Kodeksu i UIPL Kodeksu, obuhvaćeni prijenosi vrijednosti su samo oni povezani s lijekovima koji se izdaju na liječnički recept.

3.2. Izuzeti prijenosi vrijednosti

Sljedeći prijenosi vrijednosti (ToV) su izuzeti iz javnog objavljivanja:

- isključivo povezani s bezreceptnim lijekovima;

- pribavljanje informativnih i edukativnih materijala i predmeta medicinske uporabe iz čl. 13 UIPL Kodeksa
- obroci odnosno troškovi prehrane u smislu čl. 11.2.c UIPL Kodeksa
- nabavne troškove uzoraka iz čl. 20. UIPL Kodeksa
- naknade koje naplaćuju logističke agencije koje pomažu ugovornim stranama u organizaciji putovanja i sastanaka;
- popusti, sniženja cijena i druge trgovačke metode koje se često koriste u prodaji lijekova. Aktivnosti redovite kupoprodaje koji se odvijaju između Proizvođača lijekova i Zdravstvenih radnika (primjerice, farmaceuta) odnosno Zdravstvenih Organizacija.

Prijenosi vrijednosti u vezi s R&D aktivnostima (aktivnostima istraživanja i razvoja) podliježu zbirnom objavljivanju, što uključuje prijenose vrijednosti povezane s nekliničkim ispitivanjima, kliničkim ispitivanjima i neintervencijskim ispitivanjima.

4. Posebna pitanja

4.1. Samoutemeljeni zdravstveni radnik

Sa samoosnovanim (*org. self-incorporated*) zdravstvenim radnicima postupamo kao sa zdravstvenim radnicima ukoliko se radi o privatnim ordinacijama ili obrtima u njihovom vlasništvu ili u vlasništvu članova njihovih obitelji kako je to definirano UIPL Kodeksom te objavljujemo prijenos vrijednosti.

Ukoliko su se zdravstveni radnici udružili u cilju postizanja posebnog cilja/namjene ili ako je zdravstveni radnik isključivi dioničar, nositelj poslovnog udjela ili partner pravnog subjekta te sukladno definiciji zdravstvene organizacije UIPL Kodeksa takva se udruživanja smatraju zdravstvenim organizacijama.

4.2. Kretanja zdravstvenih radnika

Ako su se zdravstveni radnici u međuvremenu preselili te nisu locirani u svojoj prethodnoj zemlji u trenutku izvještavanja, još uvijek ćemo koristiti glavnu adresu u trenutku u kojem su primili prijenos vrijednosti. Npr. 2019. zdravstveni radnik je primio honorar za održano predavanje, ali se preselio u drugu zemlju u svibnju 2020. Mi ćemo objaviti primljeni iznos prema adresi zdravstvenog radnika koja je bila u 2019.

4.3. Višegodišnji ugovori

Za višegodišnje ugovore, molimo referirati na dio 2.3.2.

5. Zaštita osobnih podataka i postupanje sa saglasnošću

5.1. Opći komentari o zaštiti osobnih podataka

Prema primjenjivim propisima o zaštiti osobnih podataka, pojedinci fizičke osobe su zaštićeni s obzirom na njihove osobne podatke. Stoga će, zdravstveni radnici biti zamoljeni za svoju saglasnost za pojedinačno objavljivanje relevantnih osobnih podataka prema članku 21.3 UIPL

Kodeksa. Ako zdravstveni radnik nije izričito dao/-la svoju saglasnost, BI BiH javno objavljuje podatke na zbirnoj osnovi.

5.2. Izostanak izoliranih slučajeva (org. no “cherry picking”)

BI BiH prati pravilo “izostanka izoliranih slučajeva“ (org. „no cherry picking“) – što znači da zdravstveni radnici mogu dati svoju saglasnost, odnosno nesaglasnost s objavljivanjem samo s obzirom na sve prijenose vrijednosti. To je načelo “sve ili ništa”.

Primjer: BI BiH plaća zdravstvenom radniku X za predavačku aktivnost i dva mjeseca kasnije za usluge savjetovanja u savjetodavnom vijeću. Zdravstveni radnik X želi se složiti s objavljivanjem predavačkog honorara, ali ne s honorarom u savjetodavnom odboru, što nije moguće. BI BiH će javno objaviti sve prijenose vrijednosti zdravstvenom radniku X na zbirnoj osnovi. Isto vrijedi za povlačenje saglasnosti.

5.3. Postupanje s primateljevim povlačenjem saglasnosti

“Proces opoziva” je dio „Procesa pribavljanja Izjave o pristanku“. BI BiH će odmah procesuirati opozive, u roku 5 radnih dana. Stoga, ako su prijenosi vrijednosti već javno objavljeni, oni će biti premješteni s pojedinačnog objavljivanja u roku 5 radnih dana po primitku opoziva te premješteni u zbirni dio. Ako je opoziv učinjen prije stvarnog objavljivanja, relevantni prijenosi vrijednosti će biti javno objavljeni na zbirnoj osnovi od samog početka.

5.4. Postupanje s primateljevim zahtjevom

Sa zahtjevima zdravstvenih radnika/zdravstvenih organizacija/organizacija pacijenata u vezi s njihovim javno objavljenim podacima postupat će se unutar 5 radnih dana. Po zahtjevu, zdravstveni radnici/zdravstvene organizacije/organizacija pacijenata također mogu tražiti dostavljanje stanja računa u roku 5 radnih dana.

6. Obrazac za javno objavljivanje podataka

Podaci se javno objavljuju na osnovi obrasca koji je priložen uz UIPL Kodeks kao Dodatak 1.

Podaci će biti javno objavljeni prema načelu “jedan red za jednog zdravstvenog radnika/ jednu zdravstvenu organizaciju“, kako je također navedeno u obrascu UIPL-ja, što znači da će sva plaćanja iz iste kategorije biti agregirana (npr. tri honorara za rad u savjetodavnom vijeću bit će iskazana kao jedan ukupan iznos pod stupcem naknada za usluge).

6.1. Datum javnog objavljivanja podataka

Datum javnog objavljivanja će biti najkasnije do 30. lipnja sljedeće kalendarske godine za prethodnu godinu.

6.2. Platforma javnog objavljivanja podataka

Javno objavljivanje podataka će se vršiti na internetskoj stranici BI RCV GmbH & Co KG, tj. www.boehringer-ingelheim.at.

6.3. Jezik javno objavljenih podataka

Jezik javno objavljenih podataka će biti bosanski i engleski.

6.4. Trajanje javne objave podataka

Molimo, vidjeti dio 2.3.1.

6.5. Skraćenice

Zdravstveni radnik: Prema lokalnom *Kodeksu ponašanja inovativnih proizvođača lijekova (UIPL Kodeks)*: lica koja imaju obrazovanje zdravstvenog usmjerenja na medicinskom, stomatološkom, farmaceutskom ili farmaceutskobiohemijском fakultetu, fakultetu zdravstvenih studija i srednjim školama zdravstvenog usmjerenja, a koji propisuju, prodaju, odnosno izdaju lijekove, koji vrše nabavku lijekova za apoteke i druge zdravstvene ustanove, odnosno privatnu praksu ili na bilo koji drugi način utječu na nabavku ili upotrebu lijekova i druga stručna lica u oblasti proizvodnje i prometa lijekova i medicinskih sredstava na veliko i malo kao i osobe u organima upravljanja zdravstvenih ustanova. Zajedno sa stručnim osobama zaposlenim u ministarstvima zdravlja, u organizacijama zdravstvenog osiguranja i Agenciji za lijekove i medicinska sredstva BiH, te drugim institucijama države, entiteta, kantona ili nižih organa vlasti, čine stručnu javnost.

Zdravstvena organizacija: Prema lokalnom *Kodeksu ponašanja inovativnih proizvođača lijekova (UIPL Kodeks)* znači:

- a. pravna osoba sa sjedištem u Bosni i Hercegovini koja je osnovana i posluje temeljem važećih zakona i propisa koji uređuju materiju obavljanja zdravstvene djelatnosti u BiH (npr. bolnice, domovi zdravlja, zdravstveni centri i institucije i slično) obrazovne i naučne organizacije zdravstvenog usmjerenja (npr. medicinskog, stomatološkog, farmaceutsko-biokemijskog i sličnog usmjerenja) u kojima se izvodi nastavni, istraživački ili znanstveni rad,
- b. strukovne organizacije zdravstvenih radnika u koje se zdravstveni radnici učlanjuju na osnovu propisa o zdravstvenim profesijama,
- c. udruženja i ostali oblici dobrovoljnog učlanjivanja zdravstvenih radnika, nezavisno od pravne forme organiziranja, u svrhu ostvarenja posebnih interesa.

Više zdravstvenih djelatnika može osnovati zdravstvenu organizaciju, pod uvjetom da se udružuju za specifični znanstveni/medicinski cilj za određeno razdoblje te djeluju pod zajedničkim imenom, npr. Srednjoeuropska inicijativa za rak pluća (*org. e.g. Central European Lung Cancer Initiative*). Prijenosi vrijednosti koji su izvršeni prema njima su javno objavljeni pod nazivom takve osnovane zdravstvene organizacije.

Zdravstveni djelatnik koji obavlja djelatnost samostalno kao slobodno zanimanje (npr. privatne ordinacije) (*org. self-incorporated*) se smatra zdravstvenom radnikom i obuhvaćenim primateljem te se prijenosi vrijednosti njemu objavljuju pod nazivom subjekta zdravstvenog djelatnika odnosno pod njegovim imenom i prezimenom.

Organizacija pacijenata: registrirani i neregistrirani oblik organiziranja pacijenata na neprofitnoj osnovi (uključujući i krovne organizacije kojima pripadaju) koje predstavlja i/ili

pruža podršku pacijentima i/ili njegovateljima na području zdravstvene i socijalne zaštite u Bosni i Hercegovini, a koja djeluju s ciljem ostvarenja i zaštite interesa svojih članova koji većim djelom čine pacijenti i/ili njegovatelji, uključujući udruženja i druge formalne oblike organiziranja građana i pravnih lica koji su registrirani kod Ministarstva pravde Bosne i Hercegovine, entitetskih ministarstava pravde, kantonalnih ministarstava pravde, sudova ili drugih organa

CRO: Organizacija za klinička istraživanja (CRO) je organizacija koja daje podršku farmaceutskoj industriji, biotehnoškoj industriji i industriji medicinskih proizvoda u obliku istraživačkih usluga na ugovornoj osnovi s vanjskim suradnicima. CRO nije zdravstvena organizacija, stoga nije niti obuhvaćen primatelj iz ove Metodologije.

Boehringer Ingelheim RCV GmbH & Co KG
Predstavništvo u Bosni i Hercegovini
Grbavička 4
71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina